

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

**МАТЕРІАЛИ
XIV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

За загальною редакцією д. е. н., професора М. Є.
Рогози, Г. В. Карнаухової

(м. Полтава, 12–13 грудня 2024 року)

**Полтава
ПУЕТ
2024**

Організаційний комітет

Голова організаційного комітету – О. О. Нестуля, Лауреат державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений працівник освіти України, ректор Полтавського університету економіки і торгівлі», далі – ПУЕТ, д.і.н., професор.

Заступники голови організаційного комітету:

Н. С., Педченко, перший проректор ПУЕТ, д.е.н., професор.

М. Є. Рогоза, заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії економічних наук України, академік Міжнародної академії біоенерготехнологій, науковий директор громадської спілки "Міжнародний центр досліджень соціально-економічних проблем модернізації та розвитку кооперації", професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ, д.е.н., професор;

Ж.А. Кононенко, завідувачка кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ, к.е.н., доцент;

Члени організаційного комітету:

Ю.С. Матвієнко, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ, к.п.н.

Ткаченко А.С., директор Навчально-наукового інституту денної освіти, к.т.н., доцент;

В.І. Перебийніс, професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ, д.е.н., професор;

Г.В. Карнаухова, заступник завідувача кафедри, старший викладач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ;

В.В. Стеценко, доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ПУЕТ, к.е.н., доцент

Л. М. Діденко, директор ЦІЗОП ПУЕТ.

Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції / за заг. ред. д-ра екон. наук, професора М. Є. Рогози, Г. В. Карнаухової (м. Полтава, 12–13 грудня 2024 року). – Полтава : ПУЕТ, 2024. –302 с.

У матеріалах конференції розглядаються питання управління, моделювання, прогнозування. соціально-економічні систем ; цифрові трансформації, штучний інтелект в економіці, державному управлінні та місцевому самоврядуванні; сталий розвиток регіонів громад, територій, суб'єктів господарювання; кооперація, мале та середнє підприємництво; промислова політика у частині підготовки кадрів, штучний інтелект. **Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.**

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2024

Програмний комітет:

- ***Аймагамбетов Є.Б.***, ректор Карагандинського економічного університету Казспоживспілки, д.е.н., професор (м. Караганда, Республіка Казахстан);
- ***Александра Кужер***, заступник декана, завідувач кафедри прикладних суспільних наук, професор. Сілезький технологічний університет (м. Глівіце, Польща);
- ***Олексій Квілінський***, д.е.н., професор, Лондонська академія науки і бізнесу, Інститут розвитку міжнародного співробітництва (м. Лондон, Великобританія)
- ***Гулієв Е.А.***, ректор Азербайджанського університету кооперації, д.е.н., професор (м. Баку, Азербайджанська Республіка);
- ***Статі Статєв***, ректор Університету національної та світової економіки (м. Софія, Республіка Болгарія);
- ***Факеров Х.Н.***, ректор Таджикиського державного університету комерції, д.е.н., професор (м. Душанбе, Республіка Таджикистан);
- ***Ян Польцин***, д.е.н., професор, Державна вища школа імені Станіслава Сташица в м. Піла (Польща);
- ***Вітлінський В.В.***, професор кафедри математичного моделювання та статистики ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (м. Київ), д.е.н., професор;
- ***Вовк В.М.***, д.е.н., професор, заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка» (м. Львів);
- ***Єрмаков О.Є.***, завідувач кафедри економіки праці та соціального розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування (м. Київ), д.е.н., професор.
- ***Залознова Ю.С.***, член-кореспондент НАН України, академік Академії економічних наук України, директор Інституту економіки промисловості Національної академії наук України (м. Київ), д.е.н., професор;
- ***Ляшенко В.І.***, віце-президент Академії економічних наук України, завідувач відділу Інституту економіки промисловості Національної академії наук України (м. Київ), д.е.н., професор;
- ***Макшишко Н.К.***, завідувач кафедри економічної кібернетики Запорізького національного університету (м. Запоріжжя), д.е.н., професор;
- ***Меркулова Т. В.***, завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (м. Харків), д.е.н., професор.

- **Олешко Т. І.**, професор кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки Національного авіаційного університету (м. Київ), д.т.н., професор.
- **Ольховська О.В.**, завідувач кафедра комп'ютерних наук та інформаційних технологій ПУЕТ (м. Полтава), к.фіз.матем.наук.
- **Павлова В.А.**, професор кафедри міжнародної торгівлі та підприємництва Університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро), д.е.н., професор;
- **Порохня В. М.**, професор кафедри економіки Класичного приватного університету (м. Запоріжжя), д.е.н., д.т.н., професор;
- **Рамазанов С. К.**, заслужений діяч науки і техніки України, академік МАІ, МАНЕБ, АЕНУ, ТАУ, АТНУ, професор кафедри інформаційних технологій та програмування Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Київ), д.т.н., д.е.н., професор;
- **Роскладка А. А.**, завідувач кафедри цифрової економіки та системного аналізу Державного торговельно-економічного університету (м. Київ), д.е.н., професор;
- **Ткаченко В. А.**, академік Академії економічних наук України, заступник директора науководослідного інституту розвитку економіки та суспільства Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро), д.е.н., професор;
- **Харазішвілі Ю.М.**, академік Академії економічних наук України, головний науковий співробітник Інституту економіки промисловості Національної академії наук України, (м. Київ), д.е.н., професор;
- **Харченко О. А.**, декан факультету інформаційних технологій, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення та кібербезпеки Державного торговельно-економічного університету (м. Київ), к.т.н., доцент.

Кіріченко К.Р. ПРО РОЗВИТОК РИНКУ ЦУКРОВИХ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ	200
Кононенко Ж.А., Марченко О.В., Глущенко В.А. ДІАГНОСТИКА МАЙНОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	202
Кононенко Ж.А., Песцов В.В., Кривошапка М.Є. РОЛЬ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОГНОЗІВ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	205
Микитенко В.В. СЦЕНАРІЇ РЕКОНСТРУКТИВНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ІНДУСТРІАЛЬНИХ МАКРОРЕГІОНАЛЬНИХ ЗОН УКРАЇНИ	209
Павлов В.В. ПРАВОВИЙ СТАТУС СОЦІАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	212
Палига А.В., Бурбела А. Л. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ЯК ІНСТРУМЕНТ МОНІТОРИНГУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ	214
Пирог В. В. , Дацій О. І. РОЛЬ КОРПОРАЦІЙ У РЕАЛІЗАЦІЇ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ЧЕРЕЗ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ	217
Потайчук А.О., ТЕНДЕНЦІЇ ПРОДАЖІВ В СЕГМЕНТІ ОДЯГУ	220
Радченко К.В. ПАРТНЕРСТВО ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ МІЖНАРОДНІ ВИМІРИ ВЗАЄМОДІЇ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ АКТОРАМИ ПРИВАТНОГО СЕКТОРУ ТА МІСТАМИ У КОНТЕКСТІ МОДЕЛІ СМАРТ-СІТІ.....	221
Рогоза М. Є., Перебийніс В.І., Кононенко Ж. А., Карнаухова Г.В.ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДОЛОГІЇ СТРАТЕГУВАННЯ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНІВ ПРИ ПРОЕКТОВУ ПІДХОДІ	225
Рогоза М.Є., Вівтоніченко Я.В..Максимчук Р.Ю., Шило В.І., ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ НА ЗАСАДАХ КРАУДІНВЕСТИНГУ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ ТА ЙОГО СУБ'ЄКТІВ	230
Сімонов Д.С. ТРЕНДИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ В УПРАВЛІННІ СУБ'ЄКТАМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	236

Як видно, у 2021 р. роздрібний товарооборот цукрових кондитерських виробів зріс на 19% порівняно з 2020 р., орієнтовно такі ж прирости були і в попередніх періодах. При цьому продажі у відсотках до загального товарообороту збільшуються. Зокрема, по цукрових кондитерських výroбах: у 2017 р. такий відсоток становив 2,9%; у 2018 -2020 рр. – 3,3%; у 2021 р. – 3,2%.

Отже, до тенденцій розвитку ринку кондитерських виробів слід віднести позитивні показники приросту обсягів виробництва та реалізації. При цьому борошняні та цукрові кондитерські вироби займають в загальному товарообороті більше 3%.

Список використаних джерел

1. Статистична інформація. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Ринок кондитерської продукції: тренди та успішні рішення. ProConsulting: web site. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/gynok-konditerskoj-produkcii-trendy-i-uspeshnye-resheniya-tezisy-s-vystupleniya-pro-consulting-na-konferencii-konditerskij-biznes-2022>

Кононенко Ж.А., Марченко О.В., Глущенко В.А. ДІАГНОСТИКА МАЙНОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Ж.А. Кононенко, к.е.н., доцент

О.В. Марченко, магістр

В.А. Глущенко, бакалавр

Полтавський університет економіки і торгівлі

ДІАГНОСТИКА МАЙНОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Майновий стан підприємства є комплексною системою, яка характеризує майнові права та обов'язки суб'єкта господарювання. Він формується та розвивається в результаті динамічних змін у складі і структурі активів та пасивів підприємства. При цьому майновий стан є одним із ключових показників для оцінки фінансового стану підприємства, що свідчить про його важливість у системі економічного аналізу.

Діагностика майнового стану – це процес оперативного аналізу поточного стану активів, власного капіталу та зобов'язань підприємства [3]. Основна мета такого аналізу – виявлення ознак нестабільності на ранніх етапах і своєчасне прийняття заходів для їх попередження. Основними напрямками оцінювання майнового стану підприємства є такі:

- оцінка вартості майна – дозволяє визначити загальну матеріальну базу підприємства;
- аналіз грошових потоків – виявляє здатність підприємства генерувати та використовувати фінансові ресурси;
- оцінка майнових прав і зобов'язань – визначає баланс прав власності та боргових зобов'язань;
- оцінка динаміки власного капіталу – дозволяє відстежити зміни у збереженні та прирості капіталу.

У наукових дослідженнях виділено кілька методів оцінки майнового стану підприємства, що орієнтовані на аналіз змін у вартості майна підприємства протягом визначеного звітного періоду, аналіз структури та динаміки балансових показників підприємства із застосуванням горизонтального та вертикального аналізу та аналіз фінансових показників, які мають тісний зв'язок із даними бухгалтерського балансу: метод загальної оцінки майна, метод порівняльного аналітичного балансу, матричний метод балансу [1, 4, 5].

Кожен із цих методів має свої особливості та використовується залежно від характеру системи та завдань аналізу. Методи моделювання використовуються для створення абстрактних моделей реальних систем. В контексті аналізу діяльності підприємства використовується для розрахунку прогностичних показників на основі наявної статистичної інформації [2]. В процесі розрахунку передбачення або уточнення даних за допомогою наявної інформації звертаються до екстраполяції. Її доповнюється визначенням майбутніх значень показників ефективності, доходів, витрат тощо, що є важливим для стратегічного планування та управління підприємством. Встановлення рівня ефективності діяльності підприємства не завжди залежить від продуманого оцінювання його конкурентного середовища, а й від можливості виявити та відреагувати на відмінності, що не враховані при прогнозуванні його розвитку

Діагностика майнового стану підприємства забезпечує цілісне розуміння його фінансової стійкості. Використання різних методів аналізу дозволяє своєчасно реагувати на зміни у фінансовій структурі підприємства, сприяючи стабільності та ефективному управлінню ресурсами. Наукові дослідження зосереджені на розробці інтегрованої системи цілей діагностики діяльності підприємств, що враховує сучасні виклики та вимоги до ефективності управлінських рішень у галузі майнового менеджменту [4]. Важливим етапом такого розвитку є створення моделі експрес-діагностики майнового стану, що дозволить оперативно оцінювати фінансові та матеріальні ресурси

підприємства, а також забезпечить точну оцінку ризиків та можливостей для оптимізації майнових ресурсів. Такий підхід значно підвищить ефективність управлінських рішень у сфері майнового менеджменту, даючи змогу більш гнучко реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі підприємства.

Економічні фактори виробництва визначаються як ключові складові економічної системи підприємства. Вони включають фінансові ресурси, людський потенціал, сировинну базу, технічне оснащення та ринкові умови. Фінансовий капітал та людські ресурси впливають на ефективність виробничого процесу. Сировина та технічне обладнання визначають можливості виробництва. Ринкова кон'юнктура та політичні чинники впливають на конкурентоспроможність підприємства [2]. Оптимальне управління цими факторами сприяє успіху та стійкості підприємства. Для якості системи управління важливо розглядати кожен аспект будь-якого бізнес-процесу як окремий процес зі своїми клієнтами та постачальниками, входами та виходами. Поєднання функціонального та процесного підходів є ефективним для створення бізнес-моделі та методу управління підприємством.

Список використаних джерел

1. Жалдак Г.П., Мамаджанов А.Р. Напрями та методи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємств. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2022. № 22. С. 52–59. URL: <https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/259813/256697>
2. Кононенко Ж.А., Грибовська Ю.М., Ходаківська Л.О. Фактори зміни величини фінансових результатів підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*, № 1/2020. DOI: 10.32702/2306
3. Кононенко Ж.А., Шаравара Р.О., Яковенко Т.І. Моделювання бізнес-процесу – складова управління підприємством. *Економіка та суспільство*, 2024. (62). DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-134>
4. Кононец Н.В., Кононенко Ж.А., Яковенко Т.І., Дидактичний практикум використання методів прогнозування під час вивчення дисципліни «Прогнозування соціально-економічних процесів» як форма ресурсно-орієнтованого навчання. *Витоки педагогічної майстерності*. 2024. Випуск 33. DOI <https://doi.org/10.33989/2075-146X.2024.33.310058>
5. Шаравара Р.І., Кононенко Ж.А. Фінансовий потенціал підприємства: етапи моделювання та діагностики. *Вісник Хмельницького національного*

Кононенко Ж.А., Песцов В.В., Кривошапка М.Є. РОЛЬ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОГНОЗІВ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Ж.А. Кононенко, к.е.н., доцент

В.В. Песцов, аспірант

М.Є. Кривошапка, бакалавр

Полтавський університет економіки і торгівлі

РОЛЬ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОГНОЗІВ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Побудова планів та прогнозів є одним з основних інструментів управління, що дає змогу суб'єктам господарювання передбачати та враховувати як поточні, так і майбутні зміни зовнішнього середовища. Це дає можливість адаптувати внутрішні фактори фінансово-господарської діяльності підприємства, враховуючи можливі ризики і можливості для подальшого розвитку та зростання. В умовах глобальних економічних змін і невизначеності, здатність правильно передбачати майбутнє і адаптуватися до нових реалій є важливою конкурентною перевагою. Прогнозування є ключовим інструментом не лише для великих корпорацій, але й для малих та середніх підприємств, які прагнуть мінімізувати ризики та максимізувати ефективність своєї діяльності [1].

В останні десятиліття значна увага в прогностиці приділяється прогнозуванню на макrorівні – це аналіз тенденцій на рівні держави, міжнародних ринків, глобальних економічних процесів. Однак, через зростаючу динамічність і складність економічних умов, виникає нагальна потреба в розробленні методологічних основ для прогнозування на мікрорівні – на рівні окремих підприємств. Це дозволить більш точно враховувати специфіку діяльності кожного підприємства, галузі, регіону, а також розуміти, як змінюються бізнес-процеси внаслідок глобальних змін.

Прогнозом розуміється комплексний процес, що включає опис можливих або бажаних перспектив, станів та рішень проблем, які виникнуть у

НАУКОВЕ ВИДАННЯ
ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ
МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

МАТЕРІАЛИ
XIV Міжнародної науково-практичної інтернет-
конференції